

CIN

OKRUŽNI SUD U BIJELJINI
Broj: 012-0-Kž-07-000 030
Bijeljina, 23.04.2008. godine

23-06
2008
OKRUŽNI SUD U BIJELJINI
Bijeljina, 23.04.2008. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Okružni sud u Bijeljini, u vijeću sastavljenom od sudija Mirka Vasiljevića kao predsjednika vijeća, Zorana Džide i Dana Jamine, kao članova vijeća, sa zapisničarem Gordanom Stanojević, u krivičnom predmetu protiv optuženog Lazara Prodanovića zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337. stav 4. u vezi stava 3. Krivičnog zakona Republike Srpske, odlučujući o žalbi branioca optuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Zvorniku broj K-170/2005 od 27.11.2006. godine, nakon javne sjednice održane dana 23.04.2008. godine u prisustvu optuženog, a u odsustvu uredno obaviještenog Okružnog tužioca u Bijeljini i branioca optuženog advokata Stanka Petrovića iz Bratunca, donio je

P R E S U D U

Uvažavanjem žalbe branioca optuženog Lazara Prodanovića, preinačva se presuda Osnovnog suda u Zvorniku broj K-170/2005 od 27.11.2006. godine i sudi:

Optuženi Lazar Prodanović, sin Milorada i majke Ljubice, djevojačko Neđić, rođen 01.03.1957. godine u Jelahu, opština Bratunac, sa prebivalištem u Zvorniku, Ulica Svetog Save , po nacionalnosti Srbin, državljanin Bosne i Hercegovine, po zanimanju ljekar specijalista opšte hirurgije, završen medicinski fakultet, zaposlen u Zdravstvenom centru Zvornik, oženjen, otac dvoje djece, dobrog imovnog stanja, do sada neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, na slobodi,

na osnovu člana 290. tačka a) Zakona o krivičnom postupku

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

u periodu od 30.03.1999. godine, pa do 13.10.1999. godine, kao direktor Zdravstvenog centra Zvornik, u namjeri da Javnom fondu za zdravstvenog osiguranja Republike Srpske – Filijala Zvornik, pribavi kakvu imovinsku korist, prekoračio granice svog ovlaštenja i bez odgovarajuće odluke Upravnog odbora Zdravstvenog centra Zvornik, kao organa upravljanja, o prenosu prava vlasništva ili drugog prava raspolaganja imovinom, što je suprotno članu 11. Statuta Zdravstvenog centra Zvornik i članu 21. Zakona o javnim službama, omogućio da Fond dobije u posjed na IV spratu Centra, kao poslovni prostor, već postojeći prostor urađen u grubim građevinsko-zanatskim radovima 1984. godine, u površini od 124,91 m² i u vrijednosti od 25.100,70 KM, o čijoj daljoj izgradnji je Fond sa ODGP „Inžinjerin“ iz Zvornika sklopio poseban ugovor o udruživanju sredstava za izgradnju poslovnog prostora broj 1177 od 13.10.1999. godine,

čime bi učinio krivično djelo – zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337. stav 4. u vezi sa stavom 3. Krivičnog zakonika Republike Srpske.

Troškovi krivičnog postupka na osnovu odredbe člana 100. stav 1. Zakona o krivičnom postupku padaju na teret budžetskih sredstava.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Zvorniku optuženi Lazar Prodanović oglašen je krivim zbog krivičnog djela – zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337. stav 4. u vezi sa stavom 3. Krivičnog zakona Republike Srpske pa je uz primjenu naprijed navedenih zakonskih odredbi i člana 5, 31, 36. stav 1, 38. stav 1, 39. stav 1. tačka 2. i 40. stav 1. tačka 4. Krivičnog zakona Republike Srpske osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca. Na osnovu člana 99. stav 1. ZKP optuženi je obavezan da naknadi troškove krivičnog postupka u iznosu od 968,00 KM po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Istom presudom, a na osnovu člana 289. stav 1. tačka v) ZKP-a u odnosu na optuženog Lazara Prodanovića i Medić Ljubomira odlučeno je da se optužba odbije za krivično djelo – zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 337. stav 4. u vezi sa stavom 3. a sve u vezi sa članom 23. Krivičnog zakonika Republike Srpske, usled odustanka tužioca od optužbe na glavnom pretresu. Shodno članu 100. stav 1. ZKP troškovi krivičnog postupka u dijelu prvostepene presude kojom se optužba odbija a u iznosu od 6.140,00 KM pali su na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio branilac optuženog Lazara Prodanovića advokat Stanko Petrović zbog bitnih povreda odredaba Zakona o krivičnom postupku, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene odredaba Krivičnog zakonika Republike Srpske. U svojoj žalbi branilac optuženog predlaže ovom sudu da ovaj sud uvažavanjem njegove žalbe pobijanu presudu preinači i optuženog oslobodi od optužbe.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga, u smislu člana 312. Zakona o krivičnom postupku ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sledećih razloga:

Optuženi je u potvrđenoj optužnici optužen, a u prvostepenoj presudi i oglašen krivim da je radnjama opisanim u izreci prvostepene presude počinio krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337. stav 4. a u vezi sa stavom 3. Krivičnog zakona Republike Srpske.

Za postojanje ovog krivičnog djela u ovom slučaju pored svih ostalih obilježja potrebno je i postojanje radnje koja ukazuje na protivpravnost u pribavljanju drugome imovinske koristi koja je nastala kao posledica prekoračenja granica ovlaštenja koje je optuženi imao u vršenju dužnosti direktora Zdravstvenog centra u Zvorniku. Zbog toga je ovaj oblik ovog krivičnog djela isključivo blanketnog karaktera pa bi i imovinska korist trebala da bude rezultat protivpravnosti nastale povredom blanketnog propisa.

Saglasno tome, naprijed navedena obilježja predmetnog krivičnog djela trebala bi biti sadržana i u činjeničnom opisu izreke prvostepene presude iz kojeg opisa bi se na nesporan i jasan način mogao izvesti zaključak da je optuženi omogućio Javnom fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske – Filijali Zvornik (u daljem tekstu: Javni fond), sticanje imovinske koristi u vidu određene materijalne vrijednosti koja podrazumijeva objektivno i stvarno povećanje imovine Javnog fonda na račun imovine Zdravstvenog centra.

Međutim, činjenični opis, a ni pravni (blanketni) osnov izreke pobijane presude ne upućuje na takav zaključak, jer se iz sadržaja činjeničnog opisa ne može zaključiti da postoje naprijed navedena obilježja predmetnog krivičnog djela.

U konkretnom slučaju optuženi se tereti, kako se to navodi u izreci pobijane presude, da je kao direktor Zdravstvenog centra Zvornik ... „u namjeri da Javnom fondu za zdravstveno osiguranje Republike Srpske – Filijala Zvornik pribavi kakvu imovinsku korist... omogućio da Fond dobije u posjed na IV spratu Centra kao poslovni prostor, već postojeći prostor urađen u grubim građevinsko-zanatskim radovima 1984. godine u površini od 124,91 m² u vrijednosti od 25.100,70 KM...“

Upravo sve ove činjenice koje su navedene u izreci pobijane presude ukazuju da u ovom slučaju Javni fond, radnjom optuženog, kako je ona opisana u izreci prvostepene presude, nije stekao bilo kakvu imovinsku korist koja objektivno znači povećanje imovine Javnog fonda. U ovom slučaju radnja koja se stavlja optuženom na teret da je optuženi omogućio pribavljanje imovinske koristi Javnom fondu, u vidu posjeda poslovnog prostora, morala bi imati rezultat u činjenici da je Javni fond takvom radnjom optuženog i stvarno stekao određenu imovinsku korist koja bi značila povećanje imovine Fonda, a umanjeње imovine Zdravstvenog centra.

Saglasno takvom zaključku u ovom slučaju bi Zdravstveni centar Zvornik trebao da bude oštećeni. Međutim, prvostepeni sud u svojoj izreci ne navodi bilo kakvo postojanje štete na strani Zdravstvenog centra a niti u okviru obrazloženja utvrđuje činjenice u tom smislu.

Potvrda ovakvog stanovišta ovog suda nalazi se i u činjenici koju je prvostepeni sud utvrdio a koja se odnosi na okolnost da je Javni fond pokušao da se uknjiži kao vlasnik na spornom poslovnom prostoru pa nije uspio upravo iz naprijed navedenih razloga.

Da u ovom slučaju nema materijalne štete na strani Zdravstvenog centra, a niti imovinske koristi kod Javnog fonda ukazuje činjenica koju je utvrdio prvostepeni sud, a koja se odnosi na okolnost da je Javni fond za uređenje spornog poslovnog prostora uložio vlastita sredstva u iznosu od 87.437,00 KM, a da se i pored toga taj poslovni prostor nalazi u vlasništvu Zdravstvenog centra pri čemu Javni fond ima samo posjed tog poslovnog prostora, bez bilo kakvog imovinskog prava.

Sve činjenice koje je prvostepeni sud u pobijanoj presudi utvrdio, a koje se odnose na okolnosti da u ovom slučaju Javni fond ima u posjedu, ali samo u posjedu, poslovni prostor, a ne u vlasništvu, te da je za adaptaciju i dovršenje tog istog poslovnog prostora Fond uložio svoja vlastita sredstva u iznosu od 87.437,00 KM pri čemu je taj poslovni prostor ostao i dalje u vlasništvu Zdravstvenog centra Zvornik, a

CIN

ne u vlasništvu Javnog fonda, opravdavaju tvrdnju ovog suda da u ovom slučaju ne postoje svi potrebni elementi i obilježja predmetnog krivičnog djela koja se odnose na sticanje imovinske koristi i protivpravnosti u radnjama optuženog.

U svojoj presudi prvostepeni sud umjesto iznosa koji je stajao u potvrđenoj optužnici da je optuženi pribavio imovinsku korist Javnom fondu u iznosu od 87.437,00 KM, stavlja u izreku drugi iznos od 25.100,70 KM koji se odnosi na procijenjenu početnu građevinsku vrijednost spornog poslovnog prostora. Međutim, ovakav zaključak prvostepenog suda je bio pogrešan, jer u ovom slučaju građevinska vrijednost poslovnog prostora ne može predstavljati imovinsku korist zbog toga što Javni fond u ovom slučaju nije stekao vlasništvo niti bilo koje svojinsko pravo na poslovnom prostoru da bi se u tom slučaju procijenjena vrijednost tog poslovnog prostora mogla smatrati kao imovinska korist koju je Javni fond stekao na račun imovine Zdravstvenog centra Zvornik.

Stoga je po ocjeni ovog suda bilo pogrešno, u ovom slučaju u izreci pobijane presude stavljati kao imovinsku korist, građevinsku vrijednost poslovnog prostora, koji je nesporno vlasništvo Zdravstvenog centra a ne Javnog fonda, pa samim tim ne postoji ni radnja pribavljanja drugome imovinske koristi, koja bi se mogla staviti na teret optuženom. Da je postojala bilo kakva imovinska korist ona bi bila opredmećena u povećanju imovine Javnog fonda.

Međutim, po ocjeni ovog suda u ovom slučaju nesporno postoji određeni privredno – pravni odnos nastao između Javnog fonda i Zdravstvenog centra u postupku adaptacije i dovršenja izgradnje četvrtog sprata zgrade Zdravstvenog centra Zvornik u koji posao se uključio i Javni fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske – Filijala Zvornik, pa svi odnosi koji su nastali u okviru tog posla spadaju u domen privredno-pravnog poslovanja tih javnih ustanova. Zbog toga se ni radnje optuženog u ovom slučaju ne mogu kvalifikovati kao krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 233. stav 4. u vezi sa stavom 3. Krivičnog zakonika Republike Srpske.

Da u konkretnom slučaju ne postoje obilježja predmetnog krivičnog djela koja se odnose na protivpravnost u sticanju imovinske koristi ukazuju i blanketni propisi navedeni u izreci prvostepene presude, koji u potvrđenoj optužnici nisu ni postojali, kako u dispozitivu optužnice tako i u obrazloženju dokaza.

Utvrđujući prekoračenje granica ovlaštenja koje je optuženi imao kao direktor Zdravstvenog centra prvostepeni sud navodi da je optuženi postupao suprotno članu 11. Statuta Zdravstvenog centra Zvornik i članu 21. Zakona o javnim službama.

Članom 11. Statuta propisana su ovlaštenja direktora Centra u postupku zastupanja i predstavljanja Centra gdje se u okviru stava 4. toga člana propisuje da ... „ugovor kojim se regulišu odnosi između Zdravstvenog centra i odgovarajućih organizacija i organa povodom pružanja zdravstvene zaštite i ugovor koji se odnosi na nabavku i otuđenje poslovnih sredstava, direktor zaključuje na osnovu prethodne odluke Upravnog odbora, u skladu sa zakonom“. Obrazlažući primjenu naprijed navedene odredbe prvostepeni su optuženog tereti da je izvršio otuđenje poslovnih sredstava, tačnije otuđenje spornog poslovnog prostora.

Međutim, prvostepeni sud opet pogrešnim tumačenjem i shvatanjem instituta posjeda kao faktičke vlasti na stvari, pretvara posjed koji nije pravo u pravo svojine, jer optuženom stavlja na teret povredu odredbe koja se odnosi na obavezu direktora da zaključenje ugovora o nabavci i otuđenju poslovnih sredstava može izvršiti samo na osnovu prethodne odluke Upravnog odbora Centra. Ovakva tvrdnja prvostepenog suda ne stoji u cjelosti jer u ovom slučaju optuženi niti je vršio bilo kakvo sklapanje ugovora u tom smislu sa Javnim fondom, a niti je došlo do bilo kakvog otuđenja poslovnih sredstava iz Zdravstvenog centra. Zaključak koji izvodi prvostepeni sud u pogledu povrede odredbe člana 11. Statuta nema osnova ni u utvrđenom činjeničnom stanju prvostepene presude pa nije ni bilo razloga tražiti povredu blanketnog propisa u odnosu na ovu odredbu Statuta.

Isti materijalno-pravni značaj ima i blanketni propis koji se odnosi na povredu odredbi člana 21. Zakona o javnim službama jer se i odredbama ovog člana propisuju samo nadležnosti Upravnog odbora kao organa upravljanja gdje se u tački 5. stav 1. istog člana propisuje da Upravni odbor odlučuje o korištenju sredstava za poslovanje javnih službi.

Smisao i pravni značaj naprijed navedene odredbe odnosi se na korištenje i raspolaganje onim sredstvima (obrnim i novčanim) koja služe za poslovanje javnih službi, u šta sasvim sigurno ne spadaju poslovi za koje se optuženi tereti u ovoj krivično pravnoj stvari. Naprijed navedena odredba se stoga u ovom slučaju nije ni mogla primjeniti kao blanketni propis jer reguliše sasvim druge poslovne odnose vezane za nadležnost Upravnog odbora, u odnosu na dio poslovanja koji se odnosi na korištenje i raspolaganje sredstvima vezanim za tekuće poslovanje Zdravstvenog centra.

Pored svega prvostepeni sud gubi iz vida činjenicu da je Zakonom o prenosu sredstava društvene u državnu imovinu („Sl.gl.RS“ br. 4/93) imovina, kako Zdravstvenog centra Zvornik tako i Javnog fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske prešla u isti svojinski oblik i predstavlja državnu svojinu, pa stoga nema ni smisla primjena naprijed navedenih blanketnih propisa, kojima se optuženom stavlja na teret otuđenje poslovnih sredstava.

Iz svih naprijed navedenih razloga sasvim jasno se i nesporno može zaključiti da u ovom slučaju izreka prvostepene presude u činjeničnom smislu ne sadrži sve potrebne elemente i sva zakonom propisana obilježja krivičnog djela zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 337. stav 4. a u vezi stava 3. Krivičnog zakona Republike Srpske za koje djelo se optuženi teretio, što upućuje na zaključak da predmetno krivično djelo u ovom slučaju nije ni postojalo, pa je ovaj sud uvažavajući žalbu branioca optuženog ovom presudom preinačio prvostepenu presudu jer je našao da su u ovom slučaju sve odlučne činjenice u prvostepenoj presudi sasvim pravilno utvrđene ali da se s obzirom na tako utvrđeno činjenično stanje po pravilnoj primjeni zakona trebala donijeti presuda u smislu člana 290. tačka v) Zakona o krivičnom postupku, jer djelo za koje je optuženi oglašen krivim nije zakonom propisano kao krivično djelo.

Odluka o troškovima krivičnog postupka zasnovana je na odredbi člana 100. stav 1. Zakona o krivičnom postupku.

Zapisničar

Gordana Stanojević

Председник Вијећа
Председник већа суда
Mirko Vasiljević
Оглашени председник суда